

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ "ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР"
ФАКУЛТЕТ „МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И АДМИНИСТРАЦИЯ“
КАТЕДРА „АДМИНИСТРАЦИЯ, УПРАВЛЕНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКИ
НАУКИ“

УЧЕБНА ПРОГРАМА

УТВЪРЖДАВАМ,
 РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА:
 /доц. д-р М. Великова/

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА
 ПО УЧЕБЕН ПЛАН

Професионално направление: 3.7. Администрация и управление	Специалност: Бизнес администрация и мениджмънт – МП “Мениджмънт и международен маркетинг”	
Образователно-квалификационна степен: ☐ бакалавър ☒ магистър	Курс: 1 Семестър: 1	Форма на обучение: ☒ - редовно ☒ - задочно ☒ - дистанционно

Наименование на учебната дисциплина: Стратегически мениджмънт и организационно структуриране	Код: MAN 3429
	Език: български
Общ хорариум: 90	Седмична заетост: 6
аудиторна заетост <input type="text" value="30"/>	аудиторна заетост <input type="text" value="2"/>
извънаудиторна заетост <input type="text" value="60"/>	извънаудиторна заетост <input type="text" value="4"/>
☒ - Курсови задачи ☒ - Курсови проекти ☐ - Стажове и практики ☒ - Други форми	Статут на учебната дисциплина: ☒ задължителна ☐ - избираема ☐ - факултативна
Форма на финален контрол: Изпит	ECTS кредити: <input type="text" value="3"/>

Титуляр на учебната дисциплина:
доц. д-р Велислава Николаева

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА

1. **Определение:**

1.1. Наименование на учебната дисциплина:

Стратегически мениджмънт и организационно структуриране

1.2. Код на учебната дисциплина: MAN 3429

2. **Описание на съдържанието на учебната дисциплина по тематични единици:**

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА

За студентите от дистанционна форма на обучение

Съдържанието на учебната дисциплина е разпределено за 15 учебни седмици

Учебна седмица	ТЕМА	Аудиторна заетост		Извънаудиторна заетост	
		Аудиторни консултации	Синхронни консултации в системата за ДО	Самостоятелна работа в системата за ДО	Практически задачи
1	Организационни структури и стратегическо управление. Преглед на съдържателния обхват на организационната структура на управление. По въпроса за така наречените „свързващи структури“. Модели и подходи за организационно структуриране.	0	1	4	
2	Управленското решение в процесите на стратегически мениджмънт. Природа на управленското решение. По въпроса за видовете проблеми, спецификата при тяхното решаване и равнищата за вземане на решение по отстраняването им. Стратегическо управление, стратегическо планиране и методи на вземане на решение.	0	1	4	
3	Съдържателен обхват на управленското решение. Технология на вземане на решения – цикъл на решението.	0	1	4	
4	Методи и модели за вземане на бизнес решения.	0.5	1	4	
5	Приложни аспекти на инструментариума за вземане на управленски решения.		1	4	
6	Управление в условията на криза. Същност на кризата. Видове кризи.	0.5	1	4	
7	Управление в условията на турбулентност на средата. Фактори и методи за управления на стопанския риск.	1	1	4	
8	Стратегическо мислене, стратегическо управление и стратегически успех. Стратегическо мислене – предпоставка за стратегически успех.	1	1	4	

9	Стратегическо управление и бизнес лидерство. Стратегическо управление и стратегически успех.	1	2	4	
10	Стратегическо и оперативно планиране. Стратегическото планиране като част от стратегическото управление. Модел на ключови процеси при разработването на стратегията и жизнен цикъл на стратегията. Оперативно планиране в организацията. Логическа връзка между оперативно и стратегическо планиране.	1	2	4	
11	Съвременни подходи в стратегическото управление на фирмите. Франчайзинг, Бенчмаркинг, бенчлърнинг, лизинг, аутсорсинг, джойнтвенчър.	1	2	4	
12	Внедряване и оценка на стратегията. Информационно осигуряване и съдържание на стратегията. Внедряване на стратегията. Оценка на стратегията.	1	2	4	
13	По въпроса за стратегемите и стратегиите в бизнес организациите. Етимология и съдържателен обхват на понятието „стратегема“. Стратегема, стратегия и тактика. Стратегема, стратегическо управление и стратегическо мислене.	1	2	4	
14	Видове стратегемии и стратегиране. Стратегиране и стратегическо поведение.	1	2	4	
15	Още по въпроса за стратегическите анализи	0	1	2	
	Общо (аудиторна/извънаудиторна заетост)	9/21=30ч.		60 ч.	

За студентите от редовна и задочна форма на обучение

А. ЛЕКЦИИ

№	ТЕМА	Час а
1	Организационни структури и стратегическо управление. Преглед на съдържателния обхват на организационната структура на управление. По въпроса за така наречените „свързващи структури“. Модели и подходи за организационно структуриране.	2
2	Управленското решение в процесите на стратегически мениджмънт. Природа на управленското решение. По въпроса за видовете проблеми, спецификата при тяхното решаване и равнищата за вземане на решение по отстраняването им. Стратегическо управление, стратегическо планиране и методи на вземане на решение.	2
3.	Съдържателен обхват на управленското решение. Технология на вземане на решения – цикъл на решението.	2
4.	Методи и модели за вземане на бизнес решения.	2
5.	Приложни аспекти на инструментариума за вземане на управленски решения.	2
6.	Управление в условията на криза. Същност на кризата. Видове кризи.	2
7.	Управление в условията на турболентност на средата. Фактори и методи за	2

	управления на стопанския риск.	
8.	Стратегическо мислене, стратегическо управление и стратегически успех. Стратегическо мислене – предпоставка за стратегически успех.	2
9.	Стратегическо управление и бизнес лидерство. Стратегическо управление и стратегически успех.	2
10.	Стратегическо и оперативно планиране. Стратегическото планиране като част от стратегическото управление. Модел на ключови процеси при разработването на стратегията и жизнен цикъл на стратегията. Оперативно планиране в организацията. Логическа връзка между оперативно и стратегическо планиране.	2
11.	Съвременни подходи в стратегическото управление на фирмите. Франчайзинг, Бенчмаркинг, бенчлърнинг, лизинг, аутсорсинг, джойнтвенчър.	2
12.	Внедряване и оценка на стратегията. Информационно осигуряване и съдържание на стратегията. Внедряване на стратегията. Оценка на стратегията.	2
13.	По въпроса за стратегемите и стратегиите в бизнес организациите. Етимология и съдържателен обхват на понятието „стратегема“. Стратегема, стратегия и тактика. Стратегема, стратегическо управление и стратегическо мислене.	2
14.	Видове стратегемии и стратегиране. Стратегиране и стратегическо поведение.	2
15.	Още по въпроса за стратегическите анализи	2
	Общо	30

Б. СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ -НЕ

3. **Ниво:**

3.1.Предпоставки:

Дисциплината „Стратегически мениджмънт и организационно структуриране“ е предназначена за студенти, обучавани в магистърска програма „Мениджмънт и международен маркетинг“. Тя е част от базовия блок на учебния план на магистърската програма.

За по-доброто усвояване на предвидените тематични единици са необходими предварителни знания по основи на управлението (въведение в мениджмънта) и стратегическо управление.

3.2. Цели и задачи:

Образователните цели и задачи, които се поставят за изпълнение в хода на обучение по дисциплината „Стратегически мениджмънт и организационно структуриране“ са:

- Да се проследи научната дискусия относно значими за стратегическия мениджмънт теми: организационно структуриране, вземане на решение, управление при кризи, стратегическо (и оперативно) планиране, стратегически анализи и едно слабо изследвано в контекста на съвременното стратегическо управление понятие – стратегемите.

- Да се систематизира и синтезира практико-приложен инструментариум по стратегическо управление, приложим бизнес организациите.

- Да се формират знания, умения и преносими компетенции за прилагане в практиката на синтезирания инструментариум по стратегическо управление.

Студентите следва да развият умения и компетенции, техника на мислене, които да позволяват извеждането на заключения за технологията и приложението на стратегическото управление и организационното структуриране в практиката. Използват се инструменти за класическо и смесено обучение (blended learning), оглед на обучението на студентите в различните форми на обучение. Предполага се използването на общодостъпни електронни платформи и инструменти, вкл. за електронно и дистанционно обучение.

3.3. Библиография:

Основна литература:

За обезпечаване на обучението по учебната дисциплина за всички форми на обучение могат да се използват следните учебни материали:

1. **Асенов, А и др.** Мениджмънт. АИ Ценов, Свищов, 2015
2. **Бънкова, А.** Управление на организациите и организационните мрежи. УИ Св. Климент Охридски, София, 2013
3. **Василев, В.** Теория на управлението. Благоевград, 2010.
4. **Дзъ, С.** Изкуството на войната. Мъдростта на вековете. Книгомания, София, 2015
5. **Зафирова, Цв.** Стратегическо управление. ИУ Варна, 2017
6. **Зенгер, Х.** 36 стратагем для менеджеров. Олимп-Бизнес, Москва, 2017
7. **Каменов, К.** Управленски процес и мениджърско поведение, Свищов, 2007.
8. **Литвак, Б. Г.** Управленческие решения. Практикум. Московская финансово-промышленная академия, Москва, 2012.
9. **Роджърс, П., М. Бленко.** Как да вземаме по-умни решения, Harvard Business Review, София, 2009.
10. **Сирашки, Хр.** Управление на фирмата. АИ Ценов, Свищов, 2016
11. **Славов, Здр., В. Николаева и др.** Методи и модели за вземане на бизнес решения. УИ ВСУ, Варна, 2013, с. 117-150
12. **Утън, С., Т. Хорн.** Стратегическо мислене. 2015
13. **Хинов, П.** Тридесет и шестте стратегеме. Изток-Запад, София, 2013
14. **Gareth R. Jones, Jennifer M. George.** Essentials of Contemporary Management. McGraw-Hill Book Company 2009.

Допълнителна литература:

1. **Асенов, А., И. Емилова.** Лидерство и кризи. изд. Фабер, София, 2009
2. **Грибов, В.** Менеджмент. КноРус, Москва, 2011
3. **Георгиев, Р.** Стратегиране и конкурентоспособност, ПринтМедия, София, 2013
4. **Касърова, В.** Използване на теорията на жизнения цикъл в организационната и финансовата диагностика на компанията. <http://eprints.nbu.bg/>, последно видян на 30.03.2018

5. **Котлър, Ф., Дж. Каслионе.** Хаотика. Мениджмънт и маркетинг в епохата на турболентността. Локус, София, 2009
6. **Лапыгин, Ю.** Теория организации и организационное поведение. ИФРА-М, Москва, 2013
7. **Лишвиц, А.** Управленческие решения. КноРус, Москва, 2015
8. **Маринова, Н.** Стопански риск и икономическа безопасност. <http://eprints.nbu.bg/1979/>, последно видян на 06.04.2018
9. **Мелвил, Р.** Нинджа. Издателска къща ICON, София 2012
10. **Николаева, В.** Организация и управление на туристическото предприятие, ВСУ, Варна, 2012
11. **Панова, М., Т. Панов.** Стратегическо управление. Св. Климент Охридски, София, 2010
12. **Порязов, А., В. Николаева, П. Ямукова.** Основи на управлението. ВСУ, 2010.
13. **Смолян, Г.** Рефлексивное управление - технология принятия манипулятивных решений. // Труды Института системного анализа РАН, Т. 63, № 2, Москва, 2013, с. 54-61
14. **Стоянова, Цв.** Стратегическо управление. Авангард Прима, София, 2012
15. **Темелкова, М., И. Бакалов.** Характерные особенности реляции „менеджмент – бизнес лидерство“. Актуалні питання економіки та управління, Днепропетровск, Україна, 2013
16. **Хангер, Дж., Т. Уилен.** Основы стратегического менеджмента. Юнити, Москва, 2008
17. **Adair, J.** Strategic Leadership. Kogan Page. 2010

4. **Преподавателски състав:**

доц. д-р Велислава Николаева

5. **Методи на преподаване и усвояване на материята:**

- 5.1. Лекции: *2 часа на седмица, 15 седмици;*
- 5.2. Консултации (конвенционални форми или условия за индивидуални консултации): *2 часа на седмица, 15 седмици;*
- 5.3. Групови семинари и работни срещи: *не;*
- 5.4. Лабораторна работа: *не;*
- 5.5. Проекти и изследователска работа: *3 часа на седмица, 15 седмици;*
- 5.6. Друга практическа работа: *2 часа на седмица, 15 седмици*
- 5.7. Методи за неприсъствено обучение (където е възможно): проучване на терен - *1 час на седмица, 15 седмици;*
- 5.8. Други методи: казуси, делови игри - *1 час на седмица, 15 седмици.*

Предложеното учебно съдържание на дисциплината „Стратегически мениджмънт и организационно структуриране“ е разделено в две основни части. В първата част фокус е поставен върху три ключови за управлението области, а именно:

- организационното структуриране,
- управленското решение и
- управлението в условията на нестабилност на средата (управление в условията на криза).

В тематичните единици последователно се надграждат знанията за природата на организационните структури, разглеждат се еволюционни

модели при избора на организационни структури, коментира се релацията „организационно структуриране – стратегически мениджмънт“, като се прави преход към ролята на управленското решение в процесите на стратегическо управление. Внимание е отделено на две особено важни за резултатността, ефективността и качеството на вземаните решения в управлението, а именно: методи, модели и приложен инструментариум за вземане на управленски решения. Обърнато е внимание и на спецификите на управлението при кризи и нестабилност на средата.

Във втората част са коментирани въпроси, свързани със стратегическото управление на бизнес организациите. Проследени са връзките между стратегическото управление, стратегическото мислене и стратегическия успех. Коментирани са основни въпроси от областта на оперативното и стратегическото планиране, включително и свързани с внедряването и оценката на стратегиите. Специално внимание е отделено на една специфична категория в стратегическото управление – стратегемите. Коментирано е тяхното съдържание и граници на приложимост в съвременното стратегическо управление.

Предложен е и набор от стратегически анализи, които успешно могат да допълнят разглежданите в курса по стратегическо управление за бакалаври.

6. Оценяване:

6.1. Писмени и устни изпити

Финалният изпит е писмен тест, като студентите имат 60 минути за неговото решаване.

6.1.1. Конспект

Конспект по учебната дисциплина

„Стратегически мениджмънт и организационно структуриране”

1 Организационни структури и стратегическо управление. Преглед на съдържателния обхват на организационната структура на управление. По въпроса за така наречените „свързващи структури“. Модели и подходи за организационно структуриране.

2 Управленското решение в процесите на стратегически мениджмънт. Природа на управленското решение. По въпроса за видовете проблеми, спецификата при тяхното решаване и равнищата за вземане на решение по отстраняването им. Стратегическо управление, стратегическо планиране и методи на вземане на решение.

3 Съдържателен обхват на управленското решение. Технология на вземане на решения – цикъл на решението.

4 Методи и модели за вземане на бизнес решения.

5 Приложни аспекти на инструментариума за вземане на управленски решения.

6 Управление в условията на криза. Същност на кризата. Видове кризи.

7 Управление в условията на турбулентност на средата. Фактори и методи за управления на стопанския риск.

8 Стратегическо мислене, стратегическо управление и стратегически успех. Стратегическо мислене – предпоставка за стратегически успех.

9 Стратегическо управление и бизнес лидерство. Стратегическо управление и стратегически успех.

10 Стратегическо и оперативно планиране. Стратегическото планиране като част от стратегическото управление. Модел на ключови процеси при разработването на стратегията и жизнен цикъл на стратегията. Оперативно планиране в организацията. Логическа връзка между оперативно и стратегическо планиране.

11 Съвременни подходи в стратегическото управление на фирмите. Франчайзинг, Бенчмаркинг, бенчлъринг, лизинг, аутсорсинг, джойнтвенчър.

12 Внедряване и оценка на стратегията. Информационно осигуряване и съдържание на стратегията. Внедряване на стратегията. Оценка на стратегията.

13 По въпроса за стратегемите и стратегиите в бизнес организациите. Етимология и съдържателен обхват на понятието „стратегема“. Стратегема, стратегия и тактика. Стратегема, стратегическо управление и стратегическо мислене.

14 Видове стратегемии и стратегиране. Стратегиране и стратегическо поведение.

15 Още по въпроса за стратегическите анализи

6.2. Есета: не

6.3. Дипломни работи:

Курсовите проекти, практико-приложните проучвания, научно-изследователските задачи на много добрите и отличните студенти могат да прераснат в дипломни работи. Стимулират се студентите да търсят практически ориентирани теми, както и да разработват теми потрeбни на бизнеса.

6.4. Проекти или практика:

Самостоятелната работа е неотменна от общия учебен процес. Тя предполага не само запознаването с материала и неговото усвояване, но и разработването на курсов задача. Курсовият проект предполага 30 часа извънаудиторна заетост. Отличните и много добри студенти се стимулират за участие в младежки научни сесии, конференции и кръгли маси.

6.5. Оценяване в процеса на обучение

Обучението по дисциплината завършва с финален тест, който се провежда по време на изпитната сесия. Материалите от текущия контрол се изпращат на e-mail: nikolaeva100@abv.bg, или се „качват“ в профила на учебния курс в предварително указан срок.

Към всяка от темите има предвидени въпроси, които не са обвързани с реални оценки и не участват във формирането на оценката от текущ контрол. Към всички обобщителни въпроси за различните теми са подготвени насоки и/или отговори, които подпомагат самопроверката. Материалите, които се оценяват и формират резултат от текущ контрол се уточняват предварително, в началото на курса – две обобщени задачи, по една към всеки от двата раздела на учебния курс. Студентите подготвят и предават курсова задача, заданието за която, също се дава предварително в началото на курса.

Дисциплината завършва с финалния тест, който се провежда по време на изпитната сесия.

Информация за текущи резултати и обратна връзка с преподавателя: Студентите се информират за текущите оценки на индивидуалните и груповите задачи по време на лекциите, семинарните занятия и консултациите (особено студентите от дистанционна форма на обучение). Мотивите за определяне на оценките (на основа на силните и слабите им страни) се съобщават на студентите в края на занятието.

Текущите оценки се публикуват в профила на доц. д-р В. Николаева в платформите eSchool.vfu.bg или do.vfu.bg или се изпращат в защитен електронен вид на груповите/курсовите отговорници, на курсовите и/или индивидуалните имейли на студентите. Електронният адрес за връзка с преподавателя е: e-mail: nikolaeva100@abv.bg,

Оценка по дисциплината „Стратегически мениджмънт и организационно структуриране“ се публикува в „Студентски статус“ не по-късно от 7 дни след приключване на изпита.

Оценката по дисциплината се изписва по българския стандарт и по стандартите на European Credit Transfer System (ECTS) и се нанася в изпитния протокол (на хартиен и електронен носител) и в главната книга.

6.6. Други форми: не

7. Речник:

Стратегическо управление, управление, стратегия, стратегема, мисия, визия, тактика, стратегиране, управленско решение, структуриране, методи за вземане на решение

Разработил програмата,

доц. д-р В. Николаева

Учебната програма е приета на заседание на Катедра „Администрация, управление и политически науки“ с протокол № 3/25.10.2017 година.